



## Mötesanteckning (Diariedokument)

Datum: 2021-10-19

Diariernr: SSM2021-6219

Dokumentnr: SSM2021-6219-1

Förrättningsdatum: 2021-10-08

Process: 6.2

Handläggare: Elisabet Höge  
Arbetsgrupp: Anna Rolf och Anders Viklund  
Godkänt av: Lisa Ranlöf

---

## Informationsmöte 2021-10-08 om SKB:s planer för fortsatt prövning av utökad mellanlagring i Clab

### Syfte

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB) har efterfrågat ett möte som syftar till att informera Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) om planer för fortsatt prövning av frågan om utökad mellanlagring av kärnbränsle i Clab till 11 000 ton.

### Bakgrund

Regeringen har den 26 augusti 2021 beslutat om tillstånd enligt kärntekniklagen till utökad verksamhet i Clab om att mängden använt kärnbränsle får utökas från nuvarande 8 000 ton till att, vid ett och samma tillfälle, uppgå till högst 11 000 ton. För tillståndet gäller följande villkor:

- förändringar i anläggningen som syftar till att utöka lagringskapaciteten och är av betydelse för strålsäkerheten får genomföras först efter att Strålsäkerhetsmyndigheten har godkänt en preliminär säkerhetsredovisning (PSAR),
- förändringar i anläggningen får tas i provdrift först efter att Strålsäkerhetsmyndigheten har godkänt en förnyad säkerhetsredovisning (FSAR),
- förändringar i anläggningen får tas i rutinmässig drift först efter att Strålsäkerhetsmyndigheten har godkänt en kompletterad säkerhetsredovisning (SAR).

Ytterligare bakgrund finns i SKB:s ansökningshandlingar och SSM:s yttranden och granskningsrapporter, bland annat:

- Förändringar i Clink och tilläggsyrkande avseende utökad mellanlagring SKBdoc 1474819, version 1.0, Svensk Kärnbränslehantering AB, (SSM2015-279-18)
- Bilaga K:20: Tilläggs-MKB avseende förändringar i Clab och utökad mellanlagring, SKBdoc 1459765, version 1.0, Svensk Kärnbränslehantering AB (SSM2015-279-18)



- SSM2016-546-5 Yttrande över ansökan från Svensk Kärnbränslehantering AB om tillstånd enligt miljöbalken för ett system för hantering och slutförvaring av använt kärnbränsle.
- SSM2011-1135-16 Granskningsrapport Systemövergripande frågor inför yttrandet till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt.
- SSM2015-279-19 Granskningsrapport Clink inför yttrande till Mark- och miljödomstolen vid Nacka Tingsrätt.
- SSM2011-1135-23 Yttrande över ansökningar om tillstånd till anläggningar för slutligt omhändertagande av använt kärnbränsle.
- SSM2011-1135-18 Systemövergripande frågor.
- SSM2015-279-21 Inkapsling och fortsatt mellanlagring av använt kärnbränsle (Clink).

## Dagordning och deltagare

Mötet hålls den 8 oktober 2021 på Skype med en av SKB föreslagen dagordning:

1. Introduktion
2. SKB informerar om licensieringsstrategi Clab
3. SKB informerar om Miljöbalken – vägen till huvudförhandling för nytt grundtillstånd för Clab
4. SKB informerar om omfattning och tidplan för PSAR 11 000 ton
5. Artikel 37
6. Övrigt

**Deltagare från SSM:** Lisa Ranlöf tf chef enheten för Tillståndsprövning kärnteknik, Elisabet Höge utredare samma enhet, Anna Rolf verksjurist vid GD-staben och Anders Viklund Anläggningssamordnare Clab och SFR vid tillsynsavdelningen.

**Deltagare från SKB:** Anette Elgemar säkerhetsingenjör vid avdelning för säkerhet, kvalitet och miljö (avd. S), Tomas Rosengren enhetschef för enheten Anläggningsutveckling Clab/Clink, Johan Turesson tf chef enheten för säkerhetsredovisning och analys, Eleonor Hovlund avd. S sammanhållande miljöbalksprövning, Louise Wibert bolagsjurist SKB och Per Molander advokat Mannheimer Swartling SKB:s ombud i prövningen avseende kärnbränsleförvaret, Clink och utökad mellanlagring i Clab.

## Mötesanteckningar

SKB:s presentationsmaterial finns diariefört i SSM2021-6219-2.

SKB inledde med en bakgrundsbeskrivning av tillståndsprövningsärendena. Vidare en beskrivning av ärenden för modernisering av säkerhetsredovisningen Clab 8 000 ton (bild 4 i presentationsmaterialet).

Med anledning av SKB:s information om en så kallad licensieringsstrategi (bild 6) samt information om omfattning och innehåll i den preliminära säkerhetsredovisningen (PSAR) för Clab (bild 11-16) indikerar att omfattning, särskilt vad gäller redovisade åtgärder för att åstadkomma en utökad mellanlagring, skiljer sig från vad som beskrevs i ansökningshandlingarna (bl.a. tilläggs-MKB:n) ställde SSM en del frågor.

SSM undrade vilka delar av PSAR som kommer beskriva ändringar i anläggningen, uppdaterade beräkningar för utsläpp och dos till personal samt nya avfallstyper till följd av segmentering av BWR-styrstavar. SKB framförde att en ändring om konditionering av



BWR-styrstavar har anmälts som ett ärende enligt 4 kap. 5 § SSMFS 2008:1 (SSM2021-6285 den 29 september 2021) inom ramen för gällande tillstånd. SKB:s synsätt är att styrstavskonditioneringen inte kommer redovisas i ansökan om uppförande med tillhörande PSAR utan att SSM kan granska det mot tillståndet för Clab 8000 ton. SSM meddelade att myndigheten bereder frågan och återkommer tidigast under inledningen av nästkommande vecka. SSM:s preliminära bedömning är dock att detta är en ändring som syftar till att utöka lagringskapaciteten och är av betydelse för strålsäkerheten vilket således faller under regerings villkor för fortsatt stegvis granskning och godkännande av säkerhetsredovisningen PSAR Clab 11 000 ton. En parallell (dubbel) hantering där SSM granskar frågan dels inom ramen för pågående tillståndsprövning dels inom ramen för tillsynen av Clab 8 000 ton är heller inte önskvärd. SSM frågade hur SKB tolkar regeringsvillkoret. Frågan besvarades inte vid mötet, men SKB har i efterhand inkommit med ett skriftligt svar vilket diarieförts i SSM2021-6219-2.

I detta sammanhang framförde SSM även att det är viktigt att ansökan innehåller ett komplett underlag avseende de ändringar som segmenteringen för med sig, exempelvis i fråga om vald metod och arbetssätt för genomförande av segmenteringen, uppdaterade utsläpps- och dosberäkningar, avfallstyper eller andra ändringar i anläggningen. Detta för att kunna följa upp dessa frågor och tidigare granskningskommentarer på ett samlat sätt inom ramen för PSAR-granskningen.

En annan följdfråga med anledning av SKB:s information om ändringar i omfattning och åtgärder gällde de system för att åstadkomma diversifierad resteffektbortförelse som redovisats i tilläggs-MKB:n. SSM ser att åtgärden på ett tydligt sätt kopplar till kylning av förvaringsbassänger snarare än byggnation av inkapslingsanläggningen och därmed inte förändras till följd av att regeringen nu beslutat endast i fråga om utökad mellanlagring i Clab. SKB svarade att utredning och beslut i fråga om tillkommande system för bortledning av resteffekt finns inlagt i Clab säkerhetsprogram, men att inget arbete görs i nuläget för att projektera dessa anläggningsändringar. De säkerhetsanalyser som SKB genomfört inom ramen för PSAR visar att 11 000 ton använt kärnbränsle kan lagras in i anläggningen med bibehållen säkerhet.

SKB:s ombud Per Molander informerade om miljöbalksprövningen (bild 7-10). Den preliminära tidplanen från Nacka Mark- och miljödomstol (MMD) som SKB visade (bild 8) kan komma att ändras, särskilt vad gäller sista datum för remissvar för vissa instanser. Tidplanen anger att domstolens avgörande preliminärt kommuniceras under juni/juli 2022. SKB kommer att yrka om nytt tillstånd enligt miljöbalken till hela verksamheten vid Clab med hantering, bearbetning m.m. och lagring av 11 000 ton använt kärnbränsle. SKB kommer föreslå ett verkställighetsförordnande om att tillståndet träder i kraft även vid ett eventuellt överklagande av beslutet.

SSM frågade om SKB kommer komplettera redan ingivna ansökningshandlingar på något sätt eller om det sker några andra förändringar i miljöbalksärendet till följd av att prövningen nu endast avser utökad mellanlagring i Clab? SKB kommer i huvudsak att hänvisa till redan ingivet material och tydliggöra avgränsningar. SKB avser inte att lämna in ansökan om PSAR eller anmälan om styrstavarna som en del av MMD:s ärende.

Vidare informerade SKB om förslag till villkor och delegation. Med hänvisning till den parallella prövningen enligt KTL och för att undvika dubbelreglering kommer SKB föreslå att strålsäkerhetsvillkor inte föreskrivs enligt miljöbalken. I andra hand kommer SKB föreslå att behörig tillsynsmyndighet bemyndigas att vid behov föreskriva strålsäkerhetsvillkor enligt miljöbalken. SSM framförde att det är i linje med myndighetens syn i andra ärenden.



SKB informerade om en preliminär tidplan för stegen fram till rutinmässig drift (bild 18). SSM efterfrågade vissa förtydliganden och SKB informerade om att preliminär tidpunkt för inlämnande av PSAR för 11 000 ton är som tidigast den 1 november och som senast den 15 december 2021. En preliminär plan från SKB:s sida är även att gemensamt ansöka om godkännande av provdrift och rutinmässig drift vid en senare tidpunkt. SSM lämnade fråga om samtidigt ansökan om provdrift och rutinmässig drift obesvarad vid detta möte. Det konstaterades att för den stegvisa processen enligt kärntekniklagen finns två tidsmässiga beroenden:

- SSM kommer att invänta MMD:s avgörande innan myndigheten kan kommunicera beslut i fråga om godkännande av PSAR<sup>1</sup>.
- SSM kan inte kommunicera beslut i fråga om godkännande av FSAR (provdrift) förrän redovisningen enligt Artikel 37 i Euroatomfördraget är färdigbehandlad av EU-kommissionen.

Vid mötets avslutande summerade SSM att myndigheten kommer att återkomma i frågan om den anmälan som nu har inkommit inom ramen för tillsynen av Clab rörande styrtstavs-konditionering.

---

<sup>1</sup> Detta för att uppnå syftet med att de parallella prövningarna ska följas åt (i sak, men även tidsmässigt). SSM vill även avvakta Mark- och miljödomstolens avgörande ifall det är något i miljödomen som SSM behöver ta hänsyn till i den fortsatta prövningen enligt KTL.